

ด่วนที่สุด

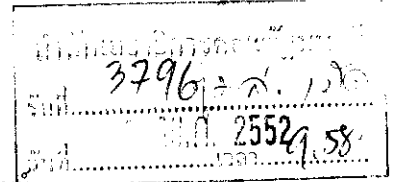
ที่ พณ 0409/ 1563

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

12 พฤษภาคม 2552

ว. 1/221
ร. 13 พอ 5
ค. 10.15 น

เรื่อง แนวทางการระบายสินค้าเกษตรตามโครงการรับจำนำ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการระบายสินค้าเกษตรตามโครงการรับจำนำ จำนวน 5 ฉบับ

1. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบแนวทางการระบายสินค้าเกษตรตามโครงการรับจำนำ ดังนี้

1.1 หลักการระบายสินค้า 1) รัฐต้องระบายสต็อกสินค้าเกษตรตามโครงการรับจำนำ เนื่องจากการเก็บรักษาไว้นาน จะมีการเสื่อมสภาพตามระยะเวลา และเกิดการระส่ำระสายในการดูแลและเก็บรักษาที่สูงขึ้นตามระยะเวลา 2) การจำหน่ายสินค้าตามโครงการรับจำนำอาจส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าในตลาดปกติ จึงจำเป็นต้องมีความระมัดระวังในการดำเนินการ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบตลาดปกติมากนัก

1.2 ระบบการระบายสินค้า 1) เน้นการระบายส่งออกโดยวางระบบป้องกันการไหลกลับสู่ระบบการรับจำนำ 2) มุ่งเน้นการขายตรงกับผู้ซื้อเป็นสำคัญ ยกเว้นมีความซับซ้อนทางสินเชื่อหรือเงื่อนไขทางการค้า จึงจำเป็นต้องระบายผ่านผู้ประกอบการ 3) โดยที่สถานการณ์ไม่ปกติภาครัฐมีสต็อกจำนวนมาก ในขณะที่ตลาดซบเซา จำเป็นต้องอาศัยทั้งภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการ โดยอาจดำเนินการในรูปแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) รัฐต่อเอกชน (G to P) หรือเอกชนต่อเอกชน (P to P)

1.3 การกำหนดราคาระบายสินค้า 1) ควรมีการกำหนดราคาด้วยวิธีการที่ต้องหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็น โดยยึดหลักเกณฑ์ตามระบบราคาที่เป็นมาตรฐาน 2) การตั้งราคาจำหน่ายต้องไม่ต่ำกว่าประเทศคู่แข่ง 3) เนื่องจากการเก็บสต็อกสินค้าต่างสถานที่และต่างสภาพ การตั้งราคาจึงต้องแตกต่างกันตามคุณภาพและระยะทาง โดยต้องมีมาตรฐานสามารถวัดได้ ทั้งนี้ “การตั้งราคาเท่ากับหรือสูงกว่าราคาตลาด หากเป็นตลาดปกติจะไม่สามารถจำหน่ายได้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นตลาดของผู้ซื้อ (Buyer Market) จะยิ่งส่งผลกระทบต่อแผนการระบายในเชิงลบ”

1.4 วิธีการระบายสินค้า 1) ประมูลให้ผู้ส่งออกในประเทศ โดยวิธีการเสนอราคาเพื่อส่งออกไปยังตลาดเป้าหมายหรือตลาดทั่วไป และห้امنากลับมาใช้ในประเทศ วิธีการดังกล่าว จะทำให้ราคาต่างประเทศไม่กระทบกระเทือนมากนัก แต่อาจมีการสมยอมกันในการเสนอราคา 2) ขายในระบบ G to G โดยให้เอกชนไปดำเนินการแบบ Back to Back ในราคาที่รัฐได้ตกลงไว้ 3) จำหน่ายส่งออกโดยเอกชนทั่วไป โดยรัฐสนับสนุนสต็อกสินค้าที่มีอยู่ ซึ่งจะทำให้ไม่กระทบระบบตลาด แต่อาจทำให้มองได้ว่าไม่มีความโปร่งใส 4) ทำ International Bidding อาจทำให้ได้ราคาที่เหมาะสมไม่เกิดการสมยอมกันในการเสนอราคา และมีความโปร่งใส แต่จะทำให้กลไกของตลาดโลกกระทบกระเทือนและจะสะท้อนกลับถึงประเทศผู้เปิดประมูลได้ 5) จำหน่ายในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (AFET)

2. เรื่องเดิม

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 เห็นชอบให้ดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2551/52 โดยการรับจำนำตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้กระทรวงพาณิชย์ องค์การคลังสินค้า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการรับจำนำและระบายสินค้าที่รับจำนำไว้โดยเร็ว เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่และเป็นผลดีต่อการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจต่อไป

3. ข้อเท็จจริง

3.1 ประมาณการมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรของไทยปี 2552 ทั้งระบบประมาณ 1,200,000 ล้านบาท ประกอบด้วย 1) ข้าว 260,000 ล้านบาท 2) ยางพาราและผลิตภัณฑ์ 254,000 ล้านบาท 3) พืชอาหาร ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลไม้ เป็นต้น 234,000 ล้านบาท 4) ปศุสัตว์ 180,000 ล้านบาท 5) ประมง 170,600 ล้านบาท 6) พืชน้ำมัน 45,000 ล้านบาท 7) พืชเส้นใย 1,400 ล้านบาท และ 8) อื่นๆ 55,000 ล้านบาท

3.2 ประมาณการสต็อกสินค้าเกษตรตามโครงการรับจำนำ (ณ 30 เม.ย. 52) 1) ข้าวสาร 3.431 ล้านตัน แยกเป็น ข้าวหอมมะลิ 0.093 ล้านตัน ข้าวเจ้า 3.227 ล้านตัน ข้าวเหนียว 0.111 ล้านตัน 2) ผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลัง ได้แก่ มันเส้น 2.801 ล้านตัน แป้งมัน 0.757 ล้านตัน 3) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 1.110 ล้านตัน

3.3 สถานการณ์สินค้าเกษตรตามโครงการรับจำนำ

3.3.1 ข้าว 1) สถานการณ์การค้าข้าวโลกในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน 2552 ค่อนข้างชะลอตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2551 โดยผู้นำเข้าส่วนใหญ่มีการซื้อข้าวในปริมาณไม่มาก เพื่อตอบสนองความต้องการข้าวในระยะสั้น ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากหลายประเทศได้เร่งนำเข้าข้าวเพื่อเก็บสต็อกไว้ในปริมาณมากในปีที่ผ่านมา ประกอบกับวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลกระทบให้เกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงิน 2) ราคาข้าวเดือนเมษายน ได้มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยราคาข้าวของสหรัฐฯ ปรับตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจากอิรักได้เปิดประมูลนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ ส่วนข้าวเวียดนามปรับตัวเพิ่มขึ้นเนื่องจากการกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำของรัฐบาลที่ 460 เหรียญสหรัฐต่อตัน ในขณะที่ราคาส่งออกข้าวของไทยปรับตัวลดลง เนื่องจากประเทศผู้ซื้อข้าวในแอฟริกาได้ชะลอการสั่งซื้อข้าวจากไทย

3.3.2 มันสำปะหลัง 1) ผลผลิตมันสำปะหลังปี 2551/52 คงเหลือประมาณ 3.212 ล้านตันหรือร้อยละ 10.77 ของผลผลิต ในขณะที่ราคาหัวมันสดยังคงอยู่ในระดับต่ำเท่ากับช่วงต้นฤดู กล่าวคือ หัวมันสดเฉลี่ยแป่ง 25% กก.ละ 1.10 – 1.50 บาท ต่ำกว่าราคารับจำนำเดือนเมษายน 2552 ซึ่งกำหนดไว้ กก.ละ 2.05 บาท 2) การส่งออกในปีนี้อ่อนซึ้งซบเซาเมื่อเทียบกับปี 2551 โดยในช่วงนี้จีนชะลอการสั่งซื้อมันเส้น เนื่องจากมีข้าวรัฐบาลไทยจะเร่งระบายส่งออก ทำให้ราคามันเส้นปรับตัวลดลง สำหรับแป้งมัน มีการสั่งซื้อจากจีน (ปักกิ่ง) ซึ่งเป็นตลาดใหม่ ส่งผลให้แป้งมัน ขยับตัวสูงขึ้น ด้านมันอัดเม็ด ไม่มีการสั่งซื้อจาก EU เนื่องจากต้นทุนการขนส่งสูง จึงหันไปใช้ธัญพืชอื่นที่มีราคาถูกกว่า

3.3.3 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2551/52 ประมาณ 4.248 ล้านตัน ซึ่งออกสู่ตลาดเกือบหมดแล้วเหลือประมาณ 1% ปัจจุบัน (7 พ.ค.52) ราคาข้าวโพดเมล็ด ความชื้น 14.5% ที่เกษตรกรขายได้โน้มลดลงจากช่วงต้นฤดู (ส.ค. 51) กก.ละ 8.58 บาท เหลือ กก.ละ 6.41 บาท เนื่องจากโรงงานอาหารสัตว์ มีสต็อกเพียงพอจึงปรับลดราคารับซื้อเหลือ กก.ละ 7.02 บาท ประกอบกับการส่งออกข้าวโพดไปแถบเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย อินโดนีเซีย ใต้หวัน เวียดนาม) ต้องแข่งขันราคาส่งออกกับประเทศคู่แข่ง (อินเดีย) ซึ่งมีการแข่งขันสูง

3.4 การดำเนินการระบายสินค้าเกษตรตามโครงการรับจำนำ

3.4.1 การระบายข้าวสาร กระทรวงพาณิชย์ได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาระบายข้าวสาร เพื่อดำเนินการพิจารณาจำหน่าย ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงการคลัง อธิบดีกรมการค้าภายใน ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เพื่อพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ราคา และปริมาณการจำหน่ายข้าวสารที่แปรสภาพจากข้าวเปลือกโครงการรับจำนำ ตามความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม ซึ่งกระทรวงพาณิชย์และผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาเห็นควรระบายข้าวสารในช่วงที่เหมาะสมระหว่างเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม 2552

3.4.2 การระบายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกรณ์ศักดิ์ สกวาส) เป็นประธาน ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการตลาดมันสำปะหลัง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และอนุกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงการคลัง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นางนลินี ทวีสิน และอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ราคา และปริมาณการระบายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังตามโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังเพื่อจำหน่ายตามความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม

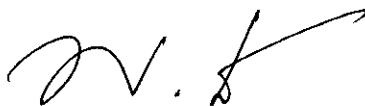
3.4.3 การระบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกรณ์ศักดิ์ สกวาส) เป็นประธาน ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และอนุกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ราคา และปริมาณการระบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามโครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2551/52 เพื่อจำหน่ายตามความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม

4. ความเห็น/การดำเนินการ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้ภาครัฐลดภาระจากการดำเนินการรับจำนำและระบายสินค้าสินค้าเกษตรที่รับจำนำไว้ให้ได้มากที่สุด และการระบายสินค้าตามโครงการรับจำนำส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าในตลาดปกติไม่มากนัก จึงได้กำหนดแนวทางการระบายสินค้าเกษตรตามโครงการรับจำนำตามข้อ 1 (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) เพื่อให้คณะอนุกรรมการระบายสินค้าเกษตรตามข้อ 3.4 ใช้เป็นกรอบดำเนินการในการพิจารณาระบายจำหน่ายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาส่งเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิwa นาคาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร 0-2507-5717

โทรสาร 0-2547-5399